

De geheimzinnige

WICHELROEDE

DOOR DR. W. J. A. SCHOUTEN

De wetenschap heeft zich in deze tijd veel moeite gegeven om het raadsel van de wichelroede op te lossen. Wie voor de eerste keer een wichelroedeloper aan het werk ziet, staat verbaasd. Hij ziet een man met een houten of metalen roede, die zich langzaam en voorzichtig voortbeweegt en al zijn aandacht concentreert op zijn werk. Het kan gebeuren, dat de roedeloper plotseling verschiet van kleur, dat hij eerst wankelend en aarzelend afwijkt van zijn pad en dan onweerstaanbaar in een bepaalde richting wordt getrokken, dat de roede omslaat en de looper deze stok, die zijn vingers krampachtig omklemmen, niet kan loslaten. Een merkwaardig gezicht! Het is geen wonder, dat men dit geheimzinnige stokje wichelroede of toverroede noemt.

Er zijn verschillende soorten van wichelroeden in gebruik. Vaak gebruikt men een vers gesneden V-vormige tak. Veel roedelopers hebben graag een tak van een hazelaar. In latere jaren kwamen ook metalen roeden in gebruik, meestal een V-vormige of in lusvorm gebogen dunne metalen draad. De aard en de vorm van de roede schijnt van weinig belang te zijn. Deze hangt meer af van de persoonlijke smaak van den looper. Er zijn roedelopers, die een rechte houten stok prefereren, er zijn er ook, die een metalen spiraaldraad gebruiken. Wel komt het er op aan de toverstok op de juiste manier vast te houden. Het vinden van de goede houding eist enige oefening. Een roedeloper houdt de bovenarmen tegen het lichaam, de onderarmen gestrekt naar voren, de palm van de hand gewoonlijk naar boven gekeerd, de duimen naar buiten. Elke hand omsluit een uiteinde van de roede, maar deze wordt los in de hand gehouden, zodat zij gemakkelijk veert. De roede verkeert dan als het ware in labiel evenwicht. Zij kan gemakkelijk uitslaan, wanneer gereageerd wordt op de aanwezigheid van een onderaardse waterader.

Sommigen beschouwen het gebruik van de wichelroede als bedrog. Zij menen, dat de roedelopers door hun terreinkennis en ervaring in staat zijn wateraders aan te wijzen, maar dat de roede hier niets mede te maken heeft en alleen gebruikt wordt om indruk te maken.

Dit standpunt is echter moeilijk vol te houden. Uit allerlei proeven en mededelingen van betrouwbare roedelopers is gebleken, dat deze mening onjuist is. Anderen beweren, dat iedereen wel kan leren de roede te hanteren. Ook dit is niet waar. Prof. Walther in Halle heeft hierover jarenlang proeven genomen. Hij heeft 450 personen onderzocht en laten oefenen. Het bleek hem, dat een 10 à 15% van deze personen de geschiktheid bezat een wichelroede te gebruiken. De andere konden het niet leren, hoe lang zij ook oefenden.

Het is moeilijk precies vast te stellen, waarin deze geschiktheid bestaat en wat er eigenlijk gebeurt bij een roedeloper, wanneer hij water vindt. Het is niet zo, dat de roede zelf de een of andere merkwaardige eigenschap heeft. Wanneer de roede

reageert, wordt er blijkbaar uit de grond een bijzondere prikkel uitgeoefend op het zenuwstelsel van den man, die de roede hanteert. Ervaren roedelopers hebben geleerd de reacties te beheersen en de contracties van hun spieren door bewuste impulsen te remmen. Maar beginners kunnen dat niet. Bij hen neemt men vaak geheel ongehoorde bewegingen waar. Steeds blijkt, dat het gebruik van de roede de mensen zeer aangrijpt. Naderen zij een waterader, dan worden zij dikwijls vuurrood of het zweet breekt hun uit. Andere roedelopers verbleken of krijgen pijnen in hun lichaam. Het sterkst reageren de handen. Meestal wordt de roede boven een waterader zo krampachtig vastgehouden, dat men haar niet kan loslaten. Gewoonlijk zijn roedelopers, nadat zij een vindplaats van water hebben aangevonden, vermoeid. Zij kunnen het niet volhouden dagelijks met de wichelroede te werken. Mensen, die deze toverstok veel moeten gebruiken, krijgen vaak last van slapeelousheid.

Het staat wel vast, dat er een bijzondere sensibiliteit, een overgevoeligheid, nodig is om de roede met succes te hanteren. Slechts een beperkt aantal personen bezit deze bijzondere gevoeligheid. Men zal misschien menen, dat deze eigenschap vooral voorkomt bij personen, die men in het dagelijks leven nerveus noemt. Dit is echter niet het geval. Ook moet men niet menen, dat een roedeloper bij zijn arbeid passief is. Hij moet zich instellen op de prikkels, die hij wil opvangen. Dit vordert juist de inspanning, die hem zo spoedig vermoeid maakt. Vaak heeft men veel succes bij het gebruik van een wichelroede. Toen de kolonisten in Zuid West Afrika lang tevergeefs naar water hadden gezocht, lieten zij den roedeloper Von Uslar overkomen. Deze wees hun in korte tijd tal van wateraders aan. Van de 226 boringen, die volgens zijn aanwijzingen werden uitgevoerd, bleken er 183 succesvol te zijn, d.i. 81%.

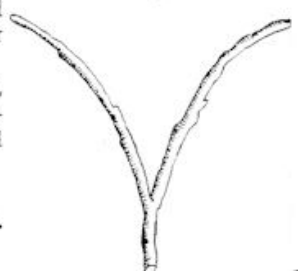
De wichelroede wordt het meest gebruikt voor het opsporen van water. Men kan haar echter ook aanwenden bij het zoeken van metalen. Het is bekend, dat in de wereldoorlog Duitse officieren aan het Oostelijk front met een wichelroede munitiedepots hebben gevonden, die de Russen bij hun vlucht in de grond begraven hadden.

Bij ervaren roedelopers komt het voor, dat zij op een bepaalde plaats met zekerheid de aanwezigheid van water constateren, maar dat toch het boorgat droog blijft. Men trekt dan de conclusie, dat de roedeloper zich in dit geval vergist heeft of tekort is geschoten. Het is de vraag, of deze conclusie gewettigd is. Veel onderzoekers menen, dat niet alleen een waterader een roede doet uitslaan. Er zijn aanwijzingen, dat zij ook reageert op spleten of gangen zonder water. In andere gevallen schijnt de grens van twee lagen van invloed te zijn. Zekerheid bestaat hierover nog niet.

Hoe moet het nu verklaard worden, dat een onderaardse waterader invloed uitoefent op het zenuwstelsel

Een metalen toverroede.

Een houten wichelroede.

Mien lêste strop.

'k Heb mie nooit nait veul veursteld van dat segoarwinkelië an 't Zuderdaip. Ie mainen de konkerênsie van de Jeuden, dei doar touhoalen? Nee, ik schrief nee, de Jeuden hebb'n 't dizz keer es nait doan.

A' je mit een segoar'winkel tusen de antekwaarwinkels stoan hê je doar gain last van.

Tou 'k de zaak overnam, har ik mie vofdâlieks al 'n strop om hals trokk'n. Alle rokerai, en 't was wel veur doezend guldn, was anzet van de damp en schimmelug. 'k Bin noar de verkoper west, 'k heb 'n vrog ploats ien 't Neisblad, ik heb de Sjiewiep en de Nôrsteet om de kachel had. Moar d'r was gain road en gain boat. M'en lêste klant zette Zaterdagsoavonds om vijf uur zien pakje Sjiewiep op 't betoalblad en zee: Dei hê 'k hier vanmôrgen weg hoald, moar dei ding'n binn' nait te rook'n. Zie binn'n oetdreugd, kerel.

En tou vroug'er zien gêld terug. 'k Zel de pliesje d'r bie hoal'n as 'k 't nait krieg, zee de zwien'ond. Neem mie de oetval nait kwâliek. En 'k heb t' om geev'n, joa, 'k bin zo stom west. Zeuv'tien en 'n halve sent lee 'k veur'om op 't bladje.

Hai streek 't op en tou 'er doan har zee die: 'k Zel de Sjiewiep moar weer mit neem'n. Veur niks binn'n ze âltied nog te prebeer'n. Ie molten een veurstelling hebb'n van de komende ding'n zee mien buurman, tou ik d'r oettrok.

'k Heb mie nooit nait veul veurstelt van dat segoarwinkelië an 't Zuderdaip, moar da'k mien kap'toal d'r nog verlaizen zol, da har ik nait denk'n ken'n.

'k Har stil leev'n ken'n, een schiere oile dag had....

Joa a'je alle ding'n veuroet wai ten konnen...

(Stadgrönnings).

van den looper zodat als gevolg daarvan de roede uitslaat? Het beste antwoord op deze vraag zal wel zijn, dat de wetenschap er nog niet in geslaagd is dit te ontdekken. Heel veel moeite heeft men zich de laatste kwarteeuw gegeven om het raadsel van de wichelroede op te lossen. Maar tot dusver is men er niet in geslaagd. Dat wil niet zeggen, dat het onderzoek der natuurkundigen geheel zonder resultaat is gebleven. Men weet thans reeds veel meer van de wichelroede dan twintig jaren geleden. Er bestaat dan ook wel hoop, dat het geheim van de toverroede op de duur door de wetenschap opgelost zal worden, maar thans is men nog niet zover gevorderd.

Men zegt vaak, dat er van de grond „stralen“ uitgaan, die deze verschijnselen veroorzaken. Op zichzelf kan men tegen deze uitspraak weinig bezwaar hebben. Wij spreken van warmtestralen en van radiumstralen, van magnetische velden of stralen desnoods, het is zeer wel mogelijk, dat de uitslag der roede het gevolg is van aardstralen. Maar men zal dit woord „stralen“ dan in overdrachtelijke betekenis moeten nemen, zolang de eigenschappen van deze stralen ons onbekend zijn. En met het opsporen van deze eigenschappen heeft men nog heel weinig vorderingen gemaakt.

Enkele jaren geleden hebben vele personen het roede-probleem in verband gebracht met een ander onopgelost vraagstuk: het kankerprobleem. De kanker is een gesel voor de cultuurlanden van Europa. Het aantal stergevallen tengevolge van kanker breidt zich steeds uit. De medische wetenschap staat hier in vele opzichten machteloos tegenover en in elk geval is zij er nog niet in geslaagd de oorzaak te ontdekken van het veelvuldig voorkomen van kanker in de tegenwoordige tijd. Er is toen een theorie opgesteld, dat iemand kanker zou krijgen, wanneer zijn woonplaats of vooral ook zijn slaapplaats zich bevond boven stromend water. Van zulke onderaardse wateraders zouden stralen uitgaan, die de kanker veroorzaken en dit zouden dezelfde stralen zijn, die de wichelroede doen uitwijken.

Deze hypothese is zeer onwaarschijnlijk. Het statistisch onderzoek leert trouwens ook, dat de kanker niet aan bepaalde huizen gebonden is. Er zijn in ons land bovendien plaatsen, waar practisch ieder huis zich bevindt boven stromend water. Het is nooit gebleken, dat de frequentie van de kanker in zulke steden of dorpen groter is dan op andere plaatsen.

Voorals in Duitsland heeft deze kankertheorie aanleiding gegeven tot veel zwendel. Men liet zijn huis dan onderzoeken door een roedeloper en wanneer deze een waterader constateerde, liet men zich een „ontstralingsappa-

Een roedeloper op zoek naar water.

raat" aanpraten om zich te beveiligen tegen de kankerstralen. De Duitse regering heeft in 1933 ernstig gewaar-schuwd tegen deze kwakzalverij.

Anderen, die niet geloven in deze kankerstralen, hebben beweerd, dat de wichelroede uitslaat tengevolge van magmastralen. Dit zouden stralen zijn, die uitgaan van de gloeiende magmalaag, die de aardkorst scheidt van de kern van onze planeet. Wie dit standpunt inneemt, moet verklaren, hoe deze stralen, die overal op aarde aanwezig moeten zijn, beïnvloed worden door een smalle waterader, die zich dicht onder de aardoppervlakte be-vindt. Tot dusver is men daarin nog niet geslaagd.

Een paar jaren geleden zijn in Duitsland door Heurich proeven genomen, die ons misschien een stap dichterbij de oplossing van het wichelroederaadsel brengen.

Heurich deed met een kleine radiozender een trilling van 10.000 Hertz ontstaan, waarbij de stroomsterkte in de spoel-condensator-ketel slechts enkele milli-ampères be-droeg. Hij verborg verder een draad, die met de pool van de condensator verbonden was, in de grond. Vervolgens nam hij proeven met enige roedelopers in de nabijheid van de draad. Het bleek nu, dat alle roedelopers boven deze draad dezelfde gewaarwording kregen als boven een waterader. Dit zou erop wijzen, dat de uitslag van de roede het gevolg is van wisselvelden van betrekkelijk lage frequentie. De geschiktheid om te fungeren als roedeloper zou dus daarin bestaan, dat het zenuwstelsel van zulk een persoon gevoelig is voor uiterst zwakke wisselstromen, voor een soort van radiogolven.

Later heeft Dr. König deze proeven nog herhaald. Met heel eenvoudige hulpmiddelen (een beltransformator en een inductieklosje) gelukte het hem wisselvelden op te wekken, waarop de roedelopers reageerden. Wanneer een metalen draad, met de trillingsketen verbonden, in de grond werd weggestopt, werd hij met de wichelroede ontdekt. De roedelopers meenden dan, dat zich een water-ader in de grond bevond.

Dit leidt tot de hypothese, dat stromend water van invloed zou zijn op zwakke wisselstromen, die in de aardkorst voorkomen. De werking van de wichelroede zou dan daarop berusten. Het is niet zeker, dat deze verklaring juist is. En wanneer zij juist is, dan blijft nog raadsel-achtig, dat deze zwakke stromen zo krachtig werken op het zenuwstelsel van den roedeloper, dat hevige spier-contracties er het gevolg van zijn.

Er zullen nog meer experimenten nodig zijn om het raad-sel van de wichelroede te verklaren. De lopers zelf be-kommeren zich weinig om de verklaring. Zij laten de na-tuurkundigen proeven nemen, maar gaan zelf intussen op stap met de wichelroede, wat hun ruime inkomsten op-levt. Veel firma's in het buitenland, die pompen aan-leggen, hebben roedelopers in hun dienst om de water-bronnen op te sporen. En deze zijn zo zeker van hun gave, dat zij bestellingen aannemen onder de conditie:
5 „No cure no pay”.

In Duitsland maken niet minder dan 18 verschillende secten aan-spraak op de naam Katholiek, bv. Ambrosiaans Katholiek, Liberaal Katholiek, enz. De Hernhutters gaan in 14 schakeringen uiteen. Van de Joden zijn 32 verschillen-de aanduidingen gegeven. Verder stonden aanduidingen als oerre-ligie, Messias, Antichrist, natuur-religie, eigen godsdienst, runen-vorser, Darwiniaan, syndicalist.

In Duitsland verschenen in 1935 in totaal 3224 nieuwe uitgaven op het gebied der schone letteren. Op theologisch gebied zagen 2948 nieuwe boeken het licht. Hierna volgden de schoolboeken met 1046 en de medicijnen met 669 nieuwe uitgaven.

De watervoorziening van de ves-ting Gibraltar geschiedt door het water, dat 's winters op een zorg-vuldig ingericht hellend vlak valt, op te vangen in reservoirs.

In Palestina wonen thans 848.000 moslemin, 370.000 Joden, 106.000 christenen en 11.000 anderen.

In Frankrijk wonen thans 400.000 russische vluchtelingen, waarvan 80.000 in Parijs en omgeving.

Van 1931 tot 1935 hebben in Japan 15.633 mensen door zelfmoord een eind aan hun leven gemaakt.

Op Ceylon is een meer, dat het Zingende Meer van Batticalao genoemd wordt. Elke avond komt er geheimzinnige muziek uit, die het mooist klinkt met volle maan. De mensen in de buurt zeggen, dat het geluid veroorzaakt wordt door scholen schelpdieren, die in het meer voorkomen en tot nog toe hebben de geleerden er nog geen betere verklaring voor we-ten te vinden.

